

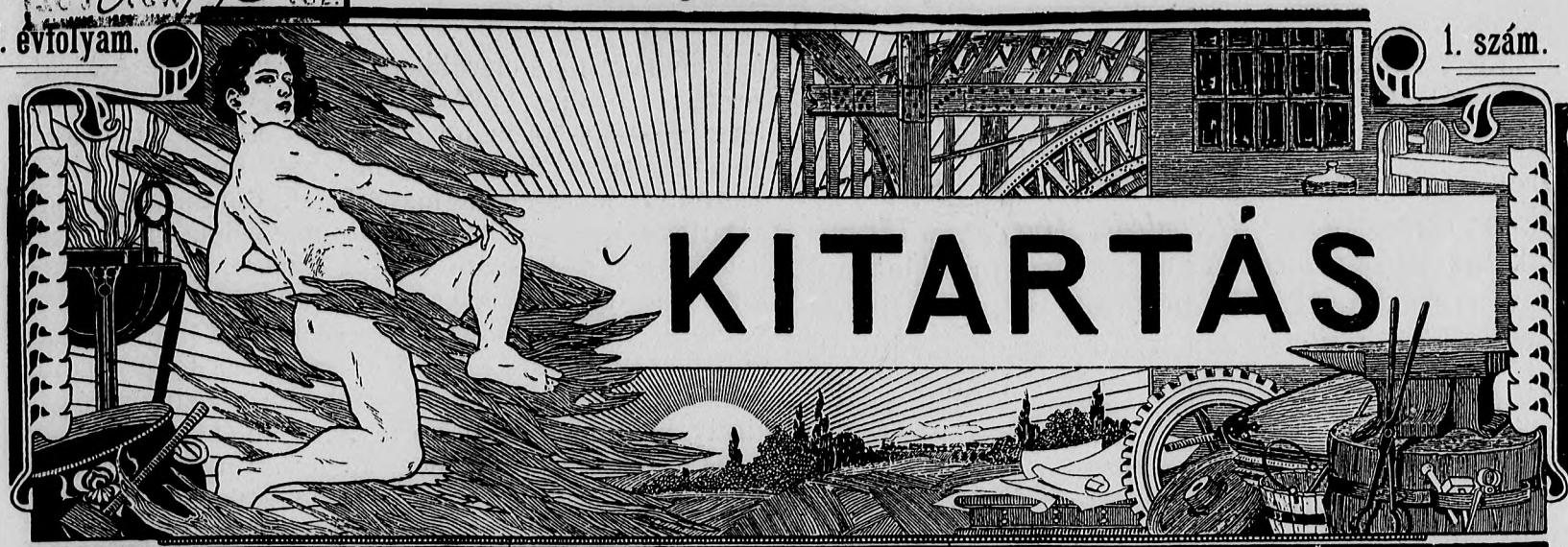
MEZSENYI MUSEUM KÖNYVTÁRA
Hírlap-könyvtár
Néveléknapió

1900. évi 198. sz.

1900. január hó 7-én.

II. évfolyam.

1. szám.

Társadalmi, szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap.

MEGJELENIK VASÁRNAPONKINT.

Előfizetési díj:

Helyben és vidéken postaküldéssel . . . . .24 korona.

Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál 2000 koronára vannak biztosítva.

Felelős szerkesztő:

benedekfalvi dr. LUBY GYULA,

köz- és váltó-ügyvéd,
a m. kir. államvasutak titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

VIII. ker., Köztemető-út 3. sz.

Telefon szám 58-61.

A mult év és a külföld.

Azt mondják, hogy a mult év a jövő tükre. Az új esztendő küszöbén vessünk tehát egy futó pillantást a külföld mult évi eseményeire is. Hátha a mult tapasztalásaiból némi okulást, némi utmutatást merithetünk jövőnkre nézve.

Nagy dolgokat várt a világ a békeértekezlettől, a melynek eszméjét a mult évben vetette föl a *czár*. Össze is ültek a hatalmak képviselői *Hágában*, tanácskoztak is másfél hónapig, s az eredmény mégis csak az lett, hogy maradt minden a régiben. Mert a konferencia mindössze *elvben* határozott mindenről; *óhajtanónak* jelentette ki, hogy a háboru borzalmasságai enyhíthessenek s a nemzetek közti háboruk kikerülthessenek. Kimondották, hogy választott bíróságnak *kellene* dönteni a népek viszálykodásáról s hogy el kell törülni néhány robbanó fegyvernek a háboruban való használatát, s mikor az eredményt összefoglalták, nem is határozat, csak jegyzőkönyv alakjában, Anglia nem akarta aláírni ezt a jegyzőkönyvet sem. A *czárt*, a ki a népek boldogságát akarta előmozdítani, mikor az általános leszerelés eszméjével a békeértekezlet létrehozta, nagyon elkésértette a hágai tanácskozás meddősége; de lelke nem nyugodott s ha már az egész világnak nem tehetett örömet, elrendelte a szibériai számkivetés megszüntetését. De bár az ő birodalmában nagy ur, ugyszólván élet vagy halál ura, ez az akarata sem teljesült. Tanácsosai nem engedték, hogy ebből a dologból legyen valami. Összeült egy

bizottság a *czár* rendelete nyomán s maig is csak tanácskozik a *czár* eszméjén, de távol áll tőle, hogy igyekezzék azt megvalósítani.

A *szudáni hadjáratot* elintézte *Kitchener* basa szirdár, elfoglalva *Omdurmánt* s megboszulva *Gordon* basa halálát s a *Nilusba* dobatta a mádi földi maradványait. Utóda *Wingale* ezredes, helyettes szirdár, akit nemrég neveztek ki, mikor *Kitchener* szirdárt Dél-Afrikába szölitették, tönkretette és megölte a mádi utódát, a kalifát is s ezzel biztosította Anglia szudáni uralmát.

Meg kell emlékeznünk a szudáni hadjáratról kapcsolatosan arról a viszályról, mely Franciaország és Anglia között támadt *Fasoda birtoka* miatt, amelyet *Marchand* francia kapitány tartott megszállva csekély számú csapatával. A dolog azzal végződött, hogy a *francia kormány* *Marchand*t visszahívta s *Anglia* ilyenképen szabad utat nyert a Fehér-Nilus völgyén át Afrika belsejébe s közelebb jutott ahhoz a céljához, hogy Kairótól le egyenes irányban összeköttetést hoz létre Egyptom és a Fokföld között. Természetesen tervéhez meg kellett nyernie Németországot is, mert Németország is érdekelve van Kelet-Afrikában s már akkor beszéltek, hogy *Anglia és Németország között titkos szövetség* jött létre Afrikára nézve. *Franciaországban* nagy visszatetszést keltett a fasodai meghátrálás s mivel nem tehetek mást, fölirták Anglia rovására.

Franciaországot nemsokára egy más ügy tartotta izgatottságban közel másfél hónapig, — a *Dreyfus-pör reviziós tárgyalása*, amely végre *Dreyfus* megkegyelmezésével végződött. S ezzel

az ügy, mely évekig emésztette Franciaország belső életét s kormányokat buktatott, végleg elintézést nyert. Alig végződött azonban a Dreyfus-pör, új izgalom következett, az *államellenes összeesküvés: Dérouléde, Guérin* és társainak az elfogatása. A szenátus, mint állami törvényszék már egy hónap óta tárgyalja az összeesküvők pörét s a védőbeszédekig jutott. Az ítélet előreláthatólag csak január vége felé lesz.

Az év utolsó négy hónapját az *angol-burviszály* és a három hónap óta tartó *háboru* tette rendkívül érdekessé. A háboru most még folyik s következményeit, amelyek döntők lehetnek Anglia világhatalmára s esetleg az egész világhelyzetre, csak a jövő évben látjuk meg.

Az év eseményei közül ki nem hagyhatjuk még a *Milán király elleni merényletet* s a szerb dinasztiaellenes összeesküvést, a melynek az elítélői a görög ujév napján várják megkegyelmezésüket.

Ezek a külföldi múlt évi nevezetesebb eseményei. A mint látjuk, a világbéke ábrándnak bizonyult, a mely nem is valósul meg addig, a míg a népek keresetét, adófilléreit a mérték nélküli fölfegyverkezésekre használják.

A király háztartása.

Bő ismertetést olvasunk királyunk háztartásáról. Fő jellemvonása ennek a háztartásnak az egyszerűség. A király az ő lakomáiban csak akkor pazar, amikor vendégei vannak; amikor maga van, olyan az életrendje akár, egy jómódu polgáremberé. Az udvari konyha berendezése ugyancsak nem valami feltűnő. Valami nem is első rangú hotelnek

a konyhája tökéletesebben van berendezve. A király reggel öt órakor kávézik, tizenkét órakor reggelire levest és egy fogás hust tálnak neki. Hat órakor következik az ebéd, mely hat fogásból áll. A király szereti a levest és a marhahust. Rendesen a szolgálattelvő kamarás társaságában ebédel. Ebéd után bemutatják a másnapi menüt, amelyen néha változtat is s ilyenkor a kamarás tanácsát is kikéri. A vacsorát este nyolcz órakor szolgálják fel. Csupán tejből és piskótából áll. A menükártya fehér alapon fekete nyomás. Csak a Habsburg ezimer és a király jelmondata van arannyal belesajtolva.

Két-három fogáshoz nem is nyul a király. Boeuföt kétszer vesz és a főzelékeket is szívesen megismétli. Néha gombócot és főtt tésztát rendel. Mikor még a királyné és Rudolf trónörökös gyakran ettek együtt a királylyal, sűrűn került almásrétes az asztalra. Azóta nyugdíjba küldték az udvari rétesnyújtót. Az ebédek minősége három fokozatu. *Nagyon finoman válogatott, finoman válogatott és válogatott.*

Süteményt egyáltalán nem kíván a király, czukorkát is csak keveset. Az udvari balokra nyolcz mázsa bonbont és habos süteményt készítenek.

A kamarában liszt, zsir, czukor van készletben. A konyhából utalványt hoznak, annak ellenében kapják az anyagot kimérve. Külön pinczében vannak a külföldi borok, a világ legnevesebb czégeinek szállítmányai. A király kedvencz itala a bordeauxi, sőt ezek közt a Chateau D'Issaut, melyet mindennap fel kell tenni asztalára. Ezenkívül a gumpoldskirchenei bort kedveli.

Pezsgőt vasárnap és ünnepen tesznek asztalára. Tokaji borból olyan kincsesgyűjteményt halmoztak fel a pinczében, a melyent egyetlen uralkodó sem mondhat magáénak. Poros, pókhálós üvegekben őrzik a *Koronát*, amelyet Tokajban egyenesen a királyi pinczék számára szűrnék. Az 1864. és 1867. év összes termését az udvar vette meg. A bécsi udvari gyógyszerész is innen kapja szükség esetén a tokajit és fizet érte hat forintot fél-literenként. Viktória angol királynőnek néhány év

Aranyhalacsák.

— Francia elbeszélés —

A kis kék szalon nagy ablakainak üvegén behull a napfény és sűrű, széles sugárkévekben érné az asztalnál ülő nő idegesen babráló kezét, ha utközben meg nem akasztaná a buzavirágkék színű vastag damasztfüggöny. Így hát csak valami kék világosság árad a szobába, ahol minden tárgy kékes fényben uszik. Még az akváriumban levő aranyhalacsák is opálkéknek tetsző vízben ficzánkolnak és az a finom sugár, mely felszökik a medenczéből, mint kék eső permetezik vissza az akváriumba.

— Ujból mondom, semmi baja sincsen, nagyságos asszonyom, — így szól az orvos, dr. Baujon, aki az asztal mellett szemközt ül a nővel. — Jó levegőre, kellő táplálkozásra és nyugalomra, sok nyugalomra van szüksége!

A nő türelmetlen mozdulatot tett.

— Nyugalomra . . . ugyan mire jutok a nyugalommal és a magánygyal — és halkán hozzátette — meg a gondolataimmal?

— Gondolatainktól meg nem menekünk — mondotta az orvos, miközben jobb kezével végig simogatta tar koponyáját. — Ha megpróbáljuk, csak tönkre teszszük magunkat és a régi lelkifurdalást új bánattal toldjuk meg.

És amint e szavakat kimondotta, eszébe jutott, hogy egykor belevetette magát az élet örvényébe, hogy elfelejtsen egy leányt. Ebbe aztán belevénült, bár még csak negyvenöt éves. És még többet gondolt a szemközt ülő asszonyra, aki tönkre tette és halálba kergette férjét, azóta pedig tétova mulatozásban éli a világát és társaságból társaságba bódul.

Chantillon Madelaine asszony lehorgasztotta fejét és így szólt:

— Az ember megszeretne menekülni a megbánás elől, amíg csak lehet.

Az orvos figyelmesen nézte a huszonnyolcz esztendőss asszonyt, akinek szája körül leritt a fájdalom. Mindig szépnek tudta és szerette, bár megvetette. Most először érezte, hogy ez a nő sajnálni való teremtés.

előtt negyven üveg *Koronát* küldött a király ajándékba. Spanyol borok is bőven vannak raktáron a pinczékben. A sherryt nyolczadliteres üvegekben szolgálják föl. Van a pinczékben néhány üveg szilvórium az 1790. évből, gróf Majláth ajánlotta fel s csak három hasas üveget őriznek még belőle.

A pincze második boltozata alatt nagy hordókban tartanak egyszerűbb borokat. Vásár és ajándék útján szaporodnak itt a legpompásabb borok. Van egy hordó *tiszti bor* jelzéssel, amely épen most száz éves. Ennek a pinczének az értékét két millió forintba becsülik, míg a külföldi pinczét fél millióra becsülik. A tokaji pincze értékét számokban ki sem lehet fejezni.

Mikor a király a Hofburgban lakik, éjjelenként virrasztania kell az egyik pinczemesternek, mert gyakran megtörténik, hogy a király éjjel egy pohárka chartreuset, konyakot vagy pezsgót parancsol.

Az ugynevezett ezüst és porcellán kamarában a konyhaedényeket őrzik. A porcellán és ötvös művészet remekei, mindez csak díszebédeken kerülnek az asztalra. A király tányérja vékony porcellán, a családi czimerrel ékesítve. Pohara vékony kristály-üveg.

Tizezer szivar. Nem valami szivargyár statisztikájának egy adatáról van itt szó. Hogy ennyi rengeteg szivart hány szegény lány vagy asszony készít el egy nap alatt, vagy hogy egy szegény kopott, szürke leány-, vagy asszonyteremtés hány nap alatt készít el ilyen nagy tömeg szivart. A tizezer szivar jelen esetben nem egyéb újévi ajándéknál, amelylyel a mi királyunk kedveskedik mindig az olasz királynak. Jóféle virginiák ezek, bizonyára abból, amit tudvalevőleg a mi királyunk maga is szi. Annyi bizonyos, hogy ezek után Umberto

— És épen mulatság kell ehez, — mondotta végül, — hát nincs jobb bútfelajtó mint a vad mámor?

— Még pedig?

— A munka.

— És munka közben nem térnek vissza a gondolatok?

— Csak eleinte, amikor a munkát még valami zavaró dolognak tartjuk és lelkestül belé nem merülünk . . . később már nem.

Az asztalon babráló kéz lehanyatlott a nő ölébe és Madelaine asszony halkán megszólalt:

— Egyszer megpróbáltam a munkát . . . tavaly, októberben . . . három hétig ott voltam a st.-cloudi kórházban. . . . Betegápoló akartam lenni.

— Betegápoló . . . ismételte az orvos vontatottan — pedig azt hitték . . .

Madelaine asszony fáradtan folytatta:

— Azt hitték, hogy elutaztam a lengyel gróffal.

Majd izgatottan kérdezte:

— És ön is azt hitte, doktor ur?

A szalonban oly csönd támadt, hogy még az

király nem jön zavarba az év folyamán szivar dolgában és nem kell senkit sem elszalajtani az olasz trafikba, ha füstölni akar.

A szerb király házasodik. Sándor királyt újra házasítja egy német ujság. A menyasszonyjelölt ezuttal Mária Krisztina főhercegnő, Frigyes főherceg 20 éves gyönyörű leánya. Hir szerint a fiatal uralkodó már a napokban újra visszatér hozzánk és ezuttal egyenesen Pozsonyba utazik Milán királylyal együtt — a kézfogóra. Milán király ez alkalommal huzamosabb időt tölt Budapesten is, aztán mint gróf Zichy Jenő vendége részt vesz a szentiványi vadászatokon.

A belga király beteg. Lipót belga király, József főherceg sógora, egy brüsszeli távirat szerint ágyban fekvő beteg. Még a múlt télen, amikor a tengeren járt, kificzamította lábát és ebből keletkezett mostani betegsége.

A hercegprimás üdvözlése. Vaszary Kolos biboros hercegprimást az újév alkalmából igen sokan üdvözölték. Részint személyesen, részint táviratban üdvözölték a biboros főpapot, a kitett ivre pedig a kormány és a püspöki kar tagjai beírták neveiket. A kerületi papság testületileg, az udvari papság pedig Walter Gyula kanonok vezetésével fejezte ki jókívánatait a főpaprak.

Munkások kitüntetése. Szép ünnepet rendeztek december 30-án Turócz-Szent-Mártonban a vármegyeház dísztermében az öreg hű cselédek és szorgalmas mezei munkások számára. A vármegye főispánja, ifj. Justh György, maga intézett beszédet a kitüntetett egyszerű emberekhez s aztán átadta nekik Darányi földművelésügyi miniszter kitüntető oklevelét és 50—50 korona pénzzutalmat. A kitüntetésben három cseléd és két munkás részesült és pedig egy 92 éves hű cseléd, a ki 84 év óta szolgál a Justh-család neczpáli uradalmában; egy 72 éves ember, a ki 50 év óta szolgál a Batthyány grófi divéki uradalomban és egy a Prónay Dezső báró tótprónai uradalmában 33 év óta szolgáló cseléd. A mezei munkások egyike 30 év óta, másika 25 év óta dolgozik egy gazdaságban.

óra ketyegése is meghallatszott. Az orvos szótlanul ült és lehorgasztotta fejét.

— Igen, azt lehetett hinni — mondotta a nő. — Mit tud a világ a nagy fájdalokról?

Ismét hosszú kínos csönd támadt.

— Mit tud a világ a nagy fájdalokról — gondolta az orvos és ez a gondolat ki nem ment az eszéből.

Aztán a nő halkán, de izgatottan beszélni kezdett:

— És e fájdalokkal egyedül maradni, napról-napra és éjről-éjre, ha körülöttünk nincs láрма és emberek sincsenek, akik ugyan érzéketlenül haladnak el mellettünk, de legalább oly hangosan nevetnek és oly vidáman nevetnek, hogy velük nevetni lehet és mindenről megfeledezhetünk. Már az éjszakák is borzasztóak, a hosszú, magános éjszakák, amikor a múlt réme, mint valami lidércz reánk nehezedik. És most még nappal is egyedül legyek . . . nem, doktor ur, ez lehetetlen.

Az orvos ott ült és nem tudott mit válaszolni.

— De hiszen gyermeke van, — mondotta végül.

— No igen.

Érdekes kitüntetésről fog hirt adni a hivatalos lap legközelebbi száma. A király ugyanis a földművelésügyi miniszter kezdeményezésére az ezüst érdemkeresztet adományozta. Vida József tetétleni gazdasági cselédnek, a ki hatvan esztendeig van szolgálatban és Vagdald József iváni gazdasági cselédnek, a ki ötvenhét éven van szolgálatban. Ez az első eset, hogy magánember szolgálatában álló gazdasági cseléd királyi kitüntetésben részesül. E kitüntetések az egész munkásosztály bizonyára nagy örömmel fogja fogadni s annak bizonyítékát fogja bennök látni, hogy a mezőgazdasági munkások hűséges és szorgalmas munkája a legfelső helyen is méltánylásra talál.

Az aradi vár rabjai.

Kovács Ernő negyvennyolczas honvédőrnagy, a váci ipar- és kereskedelmi hitelintézet igazgatója, érdekes visszaemlékezést közöl az aradi várban a világosi katasztrófa után szenvedett fogságáról. Kovácsot az osztrák hadbíróóság kötél által való halálra ítélte, de aztán az ítéletet átváltoztatták tizenhat évi várfogságra. Ebből hét esztendőt az aradi várban töltött ki. Kovács adatai szerint a várban ötszáznyolczvan magyar politikai rabot őriztek. Ezek közül 514 rab azelőtt osztrák tiszt volt, 46 rab csak a szabadságharc kezdetén lett katona, 20 rab pedig polgári állású volt a harc idejében is. A hadbíróóság 295 rabot halálra ítélte és pedig kötél által való halálra 107 és golyó által való halálra 188 rabot. Az ítéletet tizenhat magyar emberen végrehajtották, a többieknek büntetését várfogságra változtatták át. Az aradi várból büntetésük kiállása végett elszállítottak Olmüczbe ötvenkét rabot, Munkácsra negyvenkilencet, Josefstadtba harminczkilencet, Königrätzbe kilencet, Teresienstadtba hetet, Kufsteinba hetet, Zarába hármat, Komáromba hármat, Temesvárra egyet, összesen tehát 169 rabot. Kovács följegyzi azoknak a névsorát, a kik életben vannak az aradi vár rabjai közül.

A sorban az első Máriaassy János 48-as honvéd-

ezredes, nyugalmazott cs. és kir. altábornagy. Kötél által való halálra ítélték s az ítéletet tizennyolcz évi, vasban eltöltendő várfogságra változtatták át. Hét évig volt aztán az olmücsi várnak a rabja. Maygraber Gusztáv 48-as honvédőrnagyot szintén halálra, majd tiz évi várfogságra ítélték. Ebből négy évet töltött ki s az egész rabsága alatt az aradi várban hagyták. Schveidel Béla huszárcapitányt, a vértanuságot szenvedett Schveidel József tábornok fiát is halálra ítélték. A halálos ítéletet tiz évi várfogságra változtatták. Halálra ítélték még az aradi vár ma is élő egykori rabjai közül Zambelly Lajos huszárezredest, Ghiczy Imre honvédszázadost, Vida Péter huszárcapitányt, Végh Bertalan huszárőrnagyot és Kovács Ernő negyvennyolczas honvédőrnagyot, ezeknek az adatoknak összeállítóját. Mindegyiknek a büntetését több évi várfogságra változtatták át kegyelem útján. Az egykori rabok közül már a hadbíróóság várfogságra ítélte a nagy időnek következő, ma is élő tanuit: erdőfi Augustus Ferencz honvédőrnagyot, Senovicz Frigyes tábori őrnagyot, Tóth Antal mérnökhari századost és Forsthuber Vilmos honvédőrnagyot. Kovács Ernő adatai szerint az aradi vár ötszáznyolczvan rabja közül csak összesen tizenkettő él még.

REGÉNY-ESARNOK.

A ki nem tudott kettőt szeretni.

Regény.

Irtta Halévy J.

Április első napjainak egyikén 1859-ben volt. Páris egyik külvárosában, Bellevilleben az iskolaépület előtti szabad téren egész sereg kisebb-nagyobb leány tolongott, lármázott, kiabált, a mint az iskolából kiszabadultak. Egyszerre valamin összevesztek és a szóváltásból csakhamar verekedés lett. Egy »nagy« földhöz vágott egy »kicsit« és döngetni

lépésekkel ment az ajtóhoz, csöngetett és meghagyta a cselédnek, hogy hozza be a gyermeket.

Az orvos utána nézett, ahogy az ajtó felé ment. — Milyen fáradt — gondolta — hogy undorítja az élet, milyen örömtelen és elhagyatott. És úgy tetszett neki, hogy ez az asszony voltaképpen társtalan, sápadt kis leány, kinek az az egyetlen öröme, hogy eljátszik az aranyhalakkal.

Aztán belépett Károlyka, egy félénk, sápadt fiú. Zavartan állott meg az ajtó közelében.

— Jer közelebb, Károly és adj kezet a doktor bácsinak.

Károlyka engedelmeskedett.

— Hat esztendő.

— És az aranyhalacskaival szeretsz-e játszani?

— Igen, és megnézem a képes könyveket s a szönyegre fekszem és sokat gondolkodom.

Lassan-lassan beszédesebb lett a fiú és egyet-mást elmondott magános életéről.

Ez aztán jó lecke volt, orvos ur — mondotta Madelaine asszony, amikor Károlyka elhagyta a szalont. — Most már tudom, hogy mit kell tennem.

Baujon doktor meghajtotta magát és eltávozott.

— Ha talán vele foglalkoznék?

— Megpróbálhatnám... de azt hiszem, Károlyka jobb' szeret játszani.

— És ha veled együtt játszana? ... Ugyan mit szokott játszani? Mivel?

Ez a kérdés váratlanul érte az asszonyt. Tétovázva járja be a szobát és mélységesen megsajnálta a fiúcskát, akivel oly keveset törődik az anyja. Végül Madelaine asszony ráakadt valamire és lassan dadogta:

— Azt hiszem az aranyhalakkal játszik.

— Az aranyhalakkal! — A doktor pillantása rátévedt a vízmedenczére és egyszeriben ismét ott volt a Provence egy kis városában és szemelőtt állott egy kis fiú, aki aranyhalacskaival játszadozott. Ismerte ezt a fiút, hiszen ő maga volt e gyermek és visszaemlékezett anyjára és örömtelen ifjuságára, mely megmérgezte egész életét.

— Szegény Károlyka — gondolta — voltaképpen neki sincs anyja, egész nap ide-oda tévelyeg és nincsenek más játszótársai, mint az aranyhalacska.

— Látni szeretném a fiút — mondotta végül Madelaine asszony lassan fölkel, vonszolódó

kezdte, a többiek körbe fogták őket, a kicsi sirt és védte magát a hogy tudta, és a nézők kárörvendve mulattak az ingyenelődáson.

Ekkor arra jön egy pékinas nagy üres kosárral fején. A nagy zajra oda siet, utat tör magának a tömegben keresztül s a mint látja, mi történik ott, leteszi kosarát, kirántja a kis leányt ellensége karmaiból s büszkén mondja: »A ki még hozzá mer nyulni, annak velem gyülik meg a baja!«

A fiu bátran nézett körül, és a leányok nem mertek mukanni.

— Jer! — szólt a kicsinek.

De az nagyon mérges volt s a nagynak akart rohanni.

— Nem maradsz veszteg; — szólt a fiu és kezénél fogta, — jer, jer . . .

Magával vonta a kis leányt, lementek a Rue de Paris-n és csevegtek egymással.

— Hol lakol?

— Tourtille-utcza 7-ik szám.

— Haza kísérek — utánunk sompolyog az a gyáva nagy leány — téged les — szeretne még egyszer beléd kötni. — Te bizonyára anyádnál lakol?

— Igen.

— Micsoda ő — mivel foglalkozik?

— Gyümölcsöt árul egy kapu alatt — télen almát, nyáron virágot . . . És te hol lakol? Szintén anyádnál?

— Nekem nincs anyám.

— Akkor hát apádnál?

— Apám sincs

— Meghaltak szüleid?

— Hát azt kell hinnem. — Legalább nem tudom, voltak-e valaha szüleim.

— Hány éves vagy?

— Tizenkettő — hát te?

— Én tiz éves vagyok, — te talán kalács-sütő vagy?

— Tanoncz vagyok egy kalács-sütő mesternél a párisi utczában, üzlete az omnibuszok megálló-helye mellett van.

De hazamenet az aranyhalacszkákra gondolt és éjjel azzal álmodott, hogy otthon van a provence-i városkában; az ablak mellett áll és nézegeti az aranyhalacszkákat a kis kerek vízmedenczében, amelyből csodálatosképpen finom sugár szökik fel és mint eső permetezik vissza. . . .

Másnap délelőtt meglátogatta Madelaine asszonyt.

— Falura megyek, doktor ur — mondotta a nő — pihenést is, munkát is keresek. Fiam nevelésén fogok munkálkodni.

Az orvos egy ideig elgondolkodott. . . . Csak ő maradjon ismét elhagyatva, ismét az a magányosan élő fiu legyen, aki hajdan volt?

— Madelaine — mondotta halkan, miközben megfogta az asszony kezét — én is pihenést és munkát keresek, de szükségem van valakire, akiért dolgozhatok. . . .

Madelaine asszony megértette. Fejét ráhajította a férfi vállára és halkan sirni kezdett.

Mérimée Prosper.

— És már van kereseted is?

— Hát ezeket nem keresek — de még százakat sem. Tiz frank a havi bérem . . . De van teljes ellátásom és ruhát is kapok — azon a tiz frankon pedig vehetek magamnak szindarabokat — négy sous (szú) egy-egy füzet. — Később, ha nagy lesznek, színésznek megyek . . .

— Nemde azok az emberek színészek, kik a színházakban játszanak?

— Igen — voltál már színházban?

— Soha.

— Én már hétszer voltam — Bellevilleben pajtásokkal és egyszer voltam az Ambiguet színházban. Láttam szomorujátékokat. — Oh az nagyon szép! Abban megölik egymást — ugy, mos itthon vagy. — Isten veled!

— Hogy hívnak?

— Nevem Paszkal. — Hát téged?

— Celine, — de a mama Criquette-nek nevez.

— Criquette sokkal vigabb, nekem jobban tetszik, mint Celine. — Pá, Criquette!

— Isten veled, Paszkal! — Te, mondd csak, — hát ha barátságot kötnénk? Vasárnap nem megyek iskolába. — Jőjj el hozzám, akkor játszszunk együtt.

— Oh én nem jöhetek. Vasárnap süteményt kell árulnom a boulevardokon. De ha hétköznapi elmegyek az iskola mellett, majd megvárlak. — Viszontlátásra, Criquette!

— Viszontlátásra, Paszkal!

A »Criquette« név nagyon jól illett a kicsi, halvány, vézna leánykához, okos, hetyke arcocskájával, melyből egy csodaszép, fekete szempár sugárzott. Criquette anyja, a gyümölcsárusnő, egykor jobb napokat látott, de most nagy nyomoruságban élt. Férje Brinkart Lajos, mázoló és szorgalmas, jó munkás volt, ki sohasem járt a korcsmába és nejét, gyermekét nagyon szerette. Három év előtt lezuhant egy háromemeletes állványról s halva maradt a kövezeten. Munkatársai kikisérték utolsó nyughelyére, s a temetőből egyenesen a korcsmába mentek, míg az özvegy, kis leányát kezénél fogva, hózivatarban visszatért Belleville-be.

Harmincz évvel ezelőtt, — szintén télen, munkába menő kőművesek, egy utcasarkon, nagy kerdőbe göngyölített csomagot találtak s elvitték a rendőrségre,

Ezen csomag egy félig megdermedt leánygyermek volt, kit a gyermekmenhelyben ápoltak; s életben maradt, hogy ama szegény asszony legyen belőle, ki most épen olyan elhagyatottan állt a világon, mint ama téli reggelen, mikor a kőművesek találták. Ama jobb, nyugalmas időkből — a nyugalom a szegény ember boldogsága — egyetlenegy emléke maradt: férjének egy fényképe, mely azonban már elég szinehagyott volt.

Brinkart hagyatéka 450 frank volt, melyeket lassanként megtakarított és a takarékpénztárba tette, »hogy a kicsike ne éhezzen, ha egyszer a munka szünetelne«. — A halál beszüntette munkáját. A 450 frankból éltek egy darabig, de mikor fogytán volt a pénz, a szegény asszony gyümölcs- és virágkereskedést kezdett; de sokkal több volt benne a jóakarát, mint az erő; melle gyenge volt, soha sem épült ki egészen ama meghülésből, mely élte első napjaiban érte. A gyümölcskereskedés nagy fáradtsággal járt, már kora hajnalban Párisba kellett

mennie a vásárcsarnokba és aztán visszatért a bevásárolt áruval, majd lerokadvá terhe alatt. Néha segítettek neki a szomszédok is egy kicsit, ő soha nem panaszkodott és csak a legvégső szükségben fordult a jótékonyági egylethez. Nagyon fájt neki, hogy kis leányának nem adhatott egyebet kenyérnél, rántott levesnél és burgonyánál. Ugy élt már hat év óta, csak szomszédnője, ki szénkereskedő volt, segítette őt, a mennyire tőle telhetett, ő is szegény volt, de nagyon jószívű. Hiszen a szűkölködőket többnyire hasonló sorsuak s nem a gazdagok segítik.

Ilyen körülmények közt élt Brinkartné kis leányával, mikor az először találkozott Paszkállal.

(Folytatása következik.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A magyar történelmi társulat január 4-én csütörtökön délután öt órakor az Akadémia első emeleti termében választmányi ülést tartott, a melyen Pór Antal »Zách Feliczián büne« czimen feleletül Marczali Henrik akadémiai felolvasására előadást tartott.

Otthon-estély. Vasárnap, jan. 7-én tartja meg az Otthon írók- és hirlapírók köre második estélyét. A programnak szenzációs érdekessége lesz. Cumberland Odrap hirneves gondolatolvasó fogja itt bemutatni meglepő művészetét első sorban az Otthon közönségének. Rajta kívül természetesen számos kiváló művész szerepel. Az előjegyzések már megkezdődtek és azok alapján pénteken adta ki a jegyeket a rendezőség.

Hangverseny. A Magyarországi Kereskedelmi Utazók egyesülete fényesen sikerült hangversenyt rendezett Szilveszter-estéjén saját helyiségeiben. A hangversenyen közreműködtek: Arányi Dezsőné, Lange Emilia operaénekesnő, Arányi Dezső, Várady Sándor és Ney Bernát, a magyar királyi Opera tagjai, Kovács Mihály, a Népszínház kitűnő kómikusa, Gyarmathy Juliska, továbbá Parlaghy Klotild, Jancsó Valéria, Gintz Gima, Komlóssy Ilona, Karcsey Vilma és Fort Ferencz, Rákosi Szidi asszony kitűnő színészkolájának legjelesebb növendékei, akik Beer Bélának ez alkalomra írott »Leszámolás« czimű bohózatát adták elő. A közönség jól mulatott az ötletes apróságon, amelyben különösen Parlaghy Klotild, aki Török Zsófit játszotta igen kedvesen, nagy lelkesedésre ragadta a hallgatóságot sokat ígérő, iskolázott hangján előadott magyar dalaival és tüzzel fejtett csárdástánczával; kivüle még Jancsó Valériát tapsolták kecses tánczáért és Gintz Gizát ugyesen előadott Szulamit-paródiájáért. A darab ügyes rendezéseért Kardos Andort illeti az elismerés. A pompásan sikerült hangverseny után társasvacsora, majd reggelig tartó táncz következett.

Az Otthon Írók és Hirlapírók Körének tisztikara és választmánya deczember 31-ikén, vasárnap délben tisztelgett Rákosi Jenőnél, a kör elnökénél, hogy az évforduló alkalmából üdvözlje. Beöthy Zsolt, a kör alelnöke volt a tisztelgők szónoka, aki beszédében Rákosit mint azt az embert ünnepelte, aki egész pályáján fényes bizonyítékát szolgáltatva az elmúlt idők amaz igazságának, hogy a tudós, az író és a hirlapíró egy osztályba tartozik, testvér mindannyi, egy közös cél felé törő.

Rákosi mint poéta épen annyi dicsőséget szerzett magának és az irodalomnak, mint amennyi fényt a hirlapirodalomnak adott mint hirlapíró. Ujabb időben a tudós, az író és hirlapíró mindegyre távolódik egymástól, külön szakokat, csoportokat alkot. Az együvé tartozásnak az Otthon elnöke a megtestesítője, akinek azt kívánja, hogy működése minél későbbben váljék emlékké s még sokáig szerencsében, boldogságban éljen.

A beszédre Rákosi Jenő válaszolva, kijelentette, hogy a régi idők megváltozása, a tudós, az író és a hirlapíró külön osztályba tömörülése nem szerencsétlenség, sőt bizonyos tekintetben örvedetes dolog, s a nemzet erősödését, az igények megnövekedését bizonyítja, úgy hogy most már mindenik osztályra külön-külön annyi föladat jut, mint amennyi régente a tudósokra, írókra és hirlapírókra együttesen jutott. Azt hiszi, ha meg is történik ez az osztályozás, a szeretet és a közös cél mindig össze fogja tartani azokat, akik együvé tartanak. A szónokot mint egy zászlót tüzte ki, amelyet követni kell. Szerencsére fehér zászló ő, a béke zászlaja, mert ime, a nagy fehérítő asszony, az Idő, fehérre mosta a haját, bajuszát, szakállát. Kéri a tisztelgőket, csak lobogtassák a zászlót, tüzzék ki bárhová, rendelkezzenek vele. — Az elnök azután sorra kezet szoritott a tisztelgőkkel, akikkel még egy ideig elbeszélgetett.

„Az Egészség“ most megjelent füzeté e hasznos folyóirat tizenharmadik kötetét fejezi be. Frank Ödön dr. a falu egészségügyét vázolja s arra az elszomorító kijelentésre fakad, hogy egyes községek kivételével, általában rosszabb a nép egészsége, mint a főváros lakosságáé, míg ugyanis az országban 1000 lakos közül évente 29.4—32.7 ember hal meg, a budapesti halandóság maximuma sem éri el az országos halandóság minimumát. Temesváry Rezső dr. »Gyermekvédelem a születés előtt« czimen ír az anyák menedékhelyeiről. Liebreich Károly dr. a lakásról ír és javaslatokat tesz az építés olcsóbbá tételére. Az »Egészséget« az Országos Közegészségi Egyesület tagjai évi három koronáért kapják.

ISMERETEK TÁRA.

A repülés problémája.

Semmi sem foglalkoztatja régebben és eredménytelenebbül az emberiséget, mint a repülés problémájának megoldása. Irtunk nemrég a Zeppelin léghajójáról, melylyel nemsokára kísérletet tesznek. A feltaláló azt állítja, hogy megoldotta a repülés problémáját. Egy new-yorki ujság most érdekes elmélkedést közöl a léghajózás jövőjéről, megemlkezve ebben a Zeppelin-féle léghajóról is. A kormányozható léghajó és a repülő gép között, ugymond, azt a különbséget lehet tenni, hogy az előbbi léggömb, amelyet valami módon függetlenné tesznek a levegő áramlataitól, a repülő gép pedig gép, amely könnyű gázok nélkül lebeg a levegőben. Néhány évvel ezelőtt azt tartották, hogy csak repülőgéppel oldható meg a léghajózás problémája s már csak idők kérdése, hogy mikor ismerjük meg jobban a madarak repülésének törvényeit s jobb anyagokkal építjük a repülőgépet. Azóta rájöttek, hogy egy tökéletes repülőgép magában nem teszi az embert képessé arra, hogy repüljön, hanem az

embernek is alkalmazkodnia kell a géphez. Nagyon kétséges ám: vajjon az ember megtanulhatja-e ezt az alkalmazkodást, sőt az eddigi eredmények szerint nagyon is valószínűtlen. Lilienthal Berlinben és Picher Angliában évekig kísérleteztek repülőgéppel s végre is egy kísérlet alkalmával életükkel fizették meg vakmerőségüket. Megpróbálták azután, hogy olyan repülőgépet készítsenek, amely önmagát kormányozza. Longley tanár, amerikai fizikus, csinált is ilyet, de számottevő eredmény nélkül. Ezért egyelőre azt kell mondani, hogy a könnyű gázzal megtöltött léggömböt talán könnyebb lesz kormányozhatóvá tenni, mert ilyen esetben a levegőben maradás nem függ bizonyos gyorsaságtól. Ha eleendő nagy a léggömb, akkor bármily nehéz hajót képes fölemelni. A nehézség a kormányozható léghajónál csak abban áll, hogy olyan motort kell föl-találni, amely a nehéz léghajót ellenkező szél ellen kellő erővel hajtsa. Ez a föladat egyelőre szintén nincs megoldva s gróf Zeppelin legújabb léghajója sem fogja megoldani, mert a terv szerint csak mérsékelt szél ellen tud haladni. Óránként harminczöt kilométernyi gyorsasággal akar haladni s így éppen egyenlő gyorsaságu szél ellen már nem mehet.

A pánczélos vonatok.

A transvaali háborúval kapcsolatosan sok szó esik a pánczélos vonatokról. Az angoloknak ez a hadi berendezése azonban nem igen váltja be a hozzája fűzött reményeket. A jövő háborujában, az eddigi tapasztalatokból ítélve, aligha fogják használni többé. Az első pánczélos vonatokat az amerikai polgárháborúban használták. Azóta több hadjáratban tettek kísérletet ilyen vonatokkal, de valami nagy sikert sehol sem értek el velük. Épp úgy vagyunk a pánczélos vonatokkal, mint a torpedó hajókkal, melyeknek szintén nagy sikert jósoltak, de amelyek — legalább eddigéig — éppen nem feleltek meg a várakozásnak. A pánczélozott vonatnak, mint hadi eszköznek, van néhány előnye. Először a gyorsaság, mely ellenséges csapatok helyzetének kikémlését nagyobb távolságokra is lehetővé teszi, továbbá ágyukat és nagygyobbszámú csapatot vihet magával és a puskatűz ellen pánczélokkal megvédhető. De vannak nagy hátrányai is. A zaj, füst és gőz elárulja jelenlétét és így a kémlelés nem mindig végezhető sikerrel, továbbá az ellenség könnyen használhatatlanná teheti, amennyiben elvágja a pályát, vagy pedig az egész vonatot a levegőbe röpítheti nagyobb távolságról, villamos uton gyújtott bombák felrobbantásával.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Figyelmeztetés.

Felkérjük tagjainkat, hogy az esetben, ha a postahivatal a régi cheque-lapokat el nem fogadná, úgy az esedékes havi díjakat — nehogy kellemetlenségek következzenek be — postautalványon küldjék be. A tagkönyv száma azonban az utal-

ványra is okvetlen ráirandó. — **Uj cheque-lapokat e hó 20-a után küldünk. Az 5 kros bélyeg a tagilletékből levonható.**

A női viselet a jövőben. Egy francia divatlap azt a kérdést intézte nemrég az olvasónőihez, hogy a női ruha reformálását hasznosnak és könnyen keresztülvihetőnek találják-e? A nagyszámban beérkezett feleletek általában a reform ellen vannak, de nagyobbára megegyeznek abban, hogy a kabátot óhajtják. Az érdekesebb válaszok a következők:

Ha nadrágot kellene viselnünk, az emberiségnek nemcsak a fele lenne borzasztó és kiállhatatlan, hanem az egész emberiség. A nadrágot bizonyosan a rövid férfikabát követné, mely az idomokból semmit sem mutat. Nem kell tehát a reform! Ha a női ruhát férfiruhával eszerélnők föl, bájaink vonzóerejét elvesztenők. A természet bennünket szebb idomokkal áldott meg, mint a férfiakat s ezt az előnyt ki kell használnunk.

Egy másik nő így felel:

Mindannyiszor feszélyezve érzem magamat, valahányszor az utcán kerékpárosnak öltözött nőt látok: nadrágban, kabátban, kerékpár nélkül. Mi lenne belőlük, ha mindannyian így öltözködnének? Nem kell a bő nadrág, mert kényelmetlen s a nőnek illemből sem való.

Egyik-másiknak tetszenék a férfi kabát viselete, csak a hosszúságot illetőleg nem tudnak megegyezésre jutni. Vannak, akik azt tartják, hogy olyan kabát lenne szép, mely hátul uszályszerűen seperné a földet; mások a rövid kabát mellett foglalnak állást, mert ez kényelmesebb viselet. De valamennyien megegyeznek abban, hogy a női ruha reformálása igen költséges volna.

A babona áldozata. Az alsó-bácskai szerb lakosság babonás voltát jellemzően mutatja a következő eset, mely Deronye falucskában történt. Egy Dorlovác Szteván nevű huszonnégy esztendő földmives áldozata lett egy babonás népszokásnak. Az alsóbb szerb néposztálynál ugyanis az a szokás járja, hogyha a családban gyermek születik, az apának hat hétig nem szabad megnéznie az ujszülöttet, sőt be sem szabad a lábát tenni abba a szobába, ahol beteg felesége fekszik. Dorlovác Szteván feleségével és apjával együtt egy kis kunyhóban lakott, mely csak egy szobából és konyhából áll. Körülbelül hat héttel ezelőtt megszorodott a család egy fiukával. A férjnek a babonás szokás szerint nyomban ott kellett hagynia feleségét. Be sem tehetette a lábát ezután a szobába. Nem tehetett mást, az istállóba költözött a barmok közé. Itt tartózkodott éjjel-nappal. A nagy hidegben azonban meghült és tüdőgyulladásba esett. Betegségében összetett kézzel könyörgött apjának, hogy engednék be a szobába. Apja durván elutasította. Egy hétig kinlódott így a szerencsétlen ember, míg a bajhoz még más betegség is járult, ami véget vetett életének. A hat hét eltelt, de Szteván a hetediket már nem huzhatta ki. A hatodik hét utolsó napján bevitték a szobába, ágyba fektették. Ekkor azonban nem segíthetett már rajta az ápolás. A betegségtől és hidegtől elcsigázott ember belátta, hogy utolsó perczei közelednek, azt kívánta tehát: hadd láthassa a gyermekét. Odaadták a kezébe, de nem sokáig örülhetett neki, mert néhány pillanat múlva meghalt. Ugy vették ki a gyermeket megmerevedett karjai közül.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Gáll Mihály, Bród. Megfelelően intézkedtünk. Reméljük, hogy az új czimen pontosan fogják megkapni. Szívélyesen üdvözöljük mindnyájukat. — *Varga Márton, Gombos János, Tószeg.* A tagsági bevallásokat megkaptuk, rendben vannak. Cheque-lapokat csak jövő héten küldhetünk, mert a koronaértékre szóló nyomtatványokat még nem kaptuk meg. Legboldogabb újévet kívánunk részünkről is. — *Kocsis Dénes, Brassó.* Külön levelet irtunk. Reméljük megkapta. Hiányzó lapot elküldöttük. Szívélyes üdvözlét. — *Hoffmann Keresztély, Bród.* Fentartjuk. Tagsági bevallást küldöttünk. Kérjük kitölteni és sürgősen visszaküldeni. — *Godó Antal, Kis-Szt.-Miklós.* Megfelelően intézkedtünk. Reméljük, hogy az új czimre is pontosan fogja kapni a lapot mint eddig. — *Kállai Antal, Budapest.* Intézkedtünk. Szívélyes üdvözlét. — *Balázs Imre, Száldobos.* November, december és január hónapokra teljesen rendben van. Posta cheque-lapot legközelebb küldünk, Szívélyes üdvözlét. — *Kell István, Déva.* Szíves levelét megkaptuk, köszönjük. A hiányzó lapokat elküldöttük. Többire külön levélben fogunk válaszolni. Szívélyes üdvözlét. — *Péter Mihály, Marzsino.* Levelező-lapját megkaptuk. Szívesen várunk. Lapot régi czimre küldjük. Leendő áthelyezéséhez előre is üdvözöljük. — *Wittmann Adolf, Szolnok.* Köszönettel megkaptuk. Külön levelet irtunk. Üdvözlét. — *Steiner Márton, Budapest.* Intézkedtünk, hogy lapjait pontosan megkapja. Eddig is csak a postán kallódhatott el. — *Szathmáry Károly, Uj-Arad.* Levelező lapja értelmében intézkedtünk. Teljesen rendben van. Kérjük továbbra is szíves fáradozásait. Üdvözöljük. — *Horváth Ferencz, Ujpest.* Miután az új nyomtatványok már megérkeztek, kívánságának szívesen tettünk eleget, utolsó lapszámunkat újra elküldöttük s mellékelünk hozzá egy cheque-lapot is. Reméljük megkapta! Legközelebb külön levélben keressük fel. Üdvözöljük. — *Szabó József, Kecskemét.* Igen, megkaptuk, teljesen rendben van. Szívélyes üdvözlét. — *Halász Sándor, B. M. B.-Ujfalú.* Levelét megkaptuk. Rövid idő alatt kimerítő választ adunk. — *Kovács Lajos, Maros-Vásárhely.* Viszont kívánjuk. Bevallási lapot elküldöttük. Üdvözöljük. — *Tóth József, Kálló-Semjén.* Elküldöttük. Reméljük megkapta. Üdvözöljük. — *Ujecz Kneizel Ferencz, H.-Dobra.* Juniustól—decemberig teljesen rendben van. Hiányzó lapokat elküldöttük. Eddig új czimét nem tudtuk, ezért nem kézbesíthettük lapjait. Szívélyesen üdvözöljük. — *Dudás György, Nagy-Zsám.* Levelét megkaptuk. Viszont kívánjuk. Esetleges eredményéről a jelzett ügyben kérjük értesítését. Szívélyesen üdvözöljük. — *Németh Antal, gazdasági gépgyár, Budapest.* Köszönjük a szíves meghívást. Segédszerkesztőnk a tánczvigalmon megjelenni fog s személyesen meg fogja köszönni. Külön levelet is irtunk. Szívélyes üdvözlét. — *Kell Mihály, Déva.* Az új nyomtatványokat most kaptuk meg. Azonnal küldöttünk. Szívélyes üdvözlét. — *Gottrich Ádám, Budapest.* Megkaptuk. Rendben van. Üdvözöljük. — *Rozner Lipót és Jakab, Verőcze.* Levelét megkaptuk. Chequet küldöttünk. — *Kiss Mihály, Szabadka.* December havi lapjainkat pótlólag elküldöttük. Legutolsó lapszámunkba cheque-t tettünk. Üdvözöljük. — *Halász Ferencz, Pusztá-Poó.* Megfelelően intézkedtünk. Üdvözöljük. Külön levelet is irtunk. — *Korozs István, Bártfa.* Köszönjük. Viszont kívánjuk. Kérjük új állomásán terjesztsze eszménket ismertesse meg barátai és ismerőseivel. Chequet, 3 drbot e hó 20-ika után küldünk. Üdvözöljük. — *Végh János, Sándor-Udvar.* Merő koholmány. Egy szó sem igaz, a »Vasutban« megjelent és a szerkesztői üzenetekben közölt dologból. Az illető nagyon sok előízetőt vesztett el általunk már eddig is — *mi természetes is* — ezért iparkodik mindenféle eszközök-

kel nekünk ártani. Azonban teljesen sikertelenül. Polemiába vele azonban nem bocsátkozunk. Teljesen ártalmatlan nekünk, nem is tudjuk, hogy létezik. — *Halmi Sándor, Zágráb.* Kérjük Végh Sándor urnak e lapunkban adott válaszunkat elolvasni. Személyesen ismervén bennünket, teljesen feleslegesnek tartjuk többet írni. Szívélyesen üdvözöljük. Boldog újévet. — *Komáromi János, Kassa.* Megkaptuk. Január, február, márczius hónapokra könyveltük el. Viszont kívánjuk. — *Piha Anna, Homonna.* A beküldött 12 forintot megkaptuk, Rendesen elkönyveltük. Szívélyesen üdvözöljük. — *Dygos Sándor, Bród.* 1899. november és december, valamint 1900. januárra könyveltük el. — *Plóth Ignác, S.-A.-Ujhely.* Köszönjük. Részünkről is a legboldogabb újévet kívánjuk. Üdvözöljük. — *Mirtics Antal, Lekenik.* Részünkről is a legboldogabb újévet kívánunk. Szíves megemlékezését köszönjük. Kérjük szövetkezetünket továbbra is lelkesen támogatni. Üdvözlét. — *Hanzéli József, Rozsnyó.* Folyó hó 9-iki ülésünkön intézzük el. Szívélyes üdvözlét. — *Tóth Ferencz, Anina.* Levelére jövő héten válaszolunk. A szövetkezetté alakulás óriási munkát igényel. Nem tudunk időt szakítani. Boldog újévet. Szívélyesen üdvözöljük. — *Mankovics Miklós, Királyháza.* Ha nem mult el még 50 éves s ha utána fizet, *ugy igen.* Várjuk válaszát. Szívélyesen üdvözöljük. — *Wospalek Adolf, S.-A.-Ujhely.* A hiányzó lapokat elküldöttük. Csak a postai (gyári) kihordó hanyagsága lehet az oka. Részünkről mindig rendesen elküldjük. Kérjük a gyár igazgatóságánál panaszt tenni. — *Kiss Máté, 466. Budapest.* Részünkről is a legjobbakat kívánjuk. A jelzett időig szívesen várunk. Üdvözöljük. — *Kovács Imre, Budapest.* Legutolsó lapszámunkat újra elküldöttük. Mellékelünk hozzá 3 darab tagbevallást. Miért nem látogat meg bennünket egyszer személyesen? Régen nem láttuk! Szívélyesen üdvözöljük. — *Ugrai János, Sírátó.* Január és február hónapokra elkönyveltük. Legutolsó lapja ama jelzéssel jött vissza »Ismeretlen«. Ugy látszik a postahivatal nem nagyon megbízható. Ha még egyszer előfordul, panaszt teszünk. Szívélyesen üdvözöljük. A 3 új tag részére a pénzt megkaptuk, rendesen elkönyveltük. Köszönjük. — *Füredy József, Mária-Radna.* E hó 20-ika után küldünk. Szívélyesen üdvözöljük. — *Soós Imre, Szolnok.* A karácsonyi lapszámot pótlólag elküldöttük. Részünkről a lapok mindig rendesen lesznek elküldve. Talán a czime nem pontos? Kérjük a teljes pontos czimét velünk tudatni. Üdvözöljük. — *Jakubcsó József, S.-A.-Ujhely.* Megkaptuk. Január és február hónapokra könyveltük el. Viszont kívánjuk. Szívélyesen üdvözöljük. — *Szigethy József, Nagy-Becskerek.* A kívánt lapokat, amennyiben még rendelkezésünkre állottak, elküldöttük. A »Vasut« híreire vonatkozólag kérjük a lapunkban Végh Sándor urnak Sándorudvaron adott üzenetünket elolvasni. Különben is a közel jövő bennünket fényesen fog igazolni. Ez lesz legszebb elégtételünk. Üdvözöljük. — *Szabó István, Budapest.* Ha valamelyik lapszám a posta hibája folytán elmarad, tessék csak néhány sorral megírni. Nagyon szívesen pótoljuk. A 37-ik számú lapot elküldöttük. Szívélyesen üdvözöljük. — *Schmötzer József, Muzsla.* E hó 20-ika után küldünk. Szívélyes üdvözlét. — *Asztalos József, Kisujszállás.* Napokban külön levelet irtunk. Cheque lapot e hó 20-ika után küldünk. Üdvözöljük. — *Lőrinczi Károly, Pászika.* Levelező-lapját megkaptuk. Küldünk 20-ika után. Üdvözlét. — *Petykó András, Eger.* A hiányzó lapokat a közölt czimre elküldöttük. Hof György ur részére a kézbesítés iránt a Heves-Besseneyi postahivatalnak irtunk. Reméljük, hogy most majd meg fogja kapni. Boldog újévet kívánunk részünkről is. A jó kívánságokat köszönjük. — *Juck János, Melsicz.* Igen. Különben külön levelet is irtunk. Szívélyesen üdvözöljük.